

COVID - პანდემია და ონლაინ სწავლება

მეგი მანდარია¹, ნანო გაგლოვა²

¹თბილისის თავისუფალი აკადემიის აფილირებული პროფესორი,
mmandaria@freeacademy.edu.ge

²GIPA - საზოგადოებრივ საქმეთა ინსტიტუტის სტუდენტი

ანოტაცია

2019 წელს მთელი მსოფლიო უდიდესი გამოწვევების წინაშე დადგა, ადამიანებს მოუწიათ ადაპტაცია ისეთ გარემოსთან, რომელიც აქამდე მათთვის სრულიად უცხო იყო. ცვლილება შეეხო თითქმის ყველა სფეროს და ამ სფეროში დასაქმებულ ადამიანებს. როგორც უკვე აღვნიშნე, მთელ მსოფლიოში შეიქმნა ფორს-მაჟორული სიტუაცია, რომელმაც დიდი გავლენა იქონია თითქმის ყველა სფეროზე, მათ შორის მთლიანად განათლების სისტემაზე. დადგა საკითხი, ან სწავლა უნდა შეწყვეტილიყო და აკადემიური წელი გამოცხადებულიყო, რაც მნიშვნელოვან რეგრესულ ძვრებს გამოიწვევდა საგანმანათლებლო სისტემაში, ან უნდა გადასულიყო მთლიანად ონლაინ სწავლების ფორმატზე, რომლისთვისაც, პრაქტიკულად, არც ტექნიკურად და არც ფსიქოლოგიურად ვიყავით მზად.

სწორედ რომ იმ სიტუაციის გამო, რომელიც კოვიდ-19 მა შექმნა, აღნიშნული საკითხი საჭიროებდა ძალიან სწრაფ და ადეკვატურ რეაგირებას.

საკვანძო სიტყვები: პანდემია, COVID - 19, კორონავირუსი, განათლების სისტემა, ონლაინ სწავლება.

საქართველოს უნივერსიტეტებს, მაშინ როდესაც ონლაინ სწავლების გამოცდილება თითქმის არ ჰქონდათ, ძალიან მცირე დროში მოუწიათ ამ სისტემაზე გადასვლა, ბუნებრივია მაშინ როცა დროში ძალიან შეზღუდული ხარ, ადამიანებმა ჯერ კიდევ არ ვიცოდით თუ რა ტიპის ვირუსთან გვქონდა საქმე, ამგვარი სწავლების მეთოდზე გადაწყობა, შეიძლება ითქვას, ბევრად უფრო სტრესულია ვიდრე ეს ჩვეულებრივ პირობებში იქნებოდა. ის რაც, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სამომავლო გეგმად ესახებოდა, რომელიც წლების განმავლობაში ეტაპობრივად და კომპლექსური მიდგომით უნდა განეხორციელებინა, უეცრად ითხოვდა ადეკვატურ რეაგირებას, კერძოდ, წლების მანძილზე განსახორციელებელი რეფორმა განათლების სისტემაში, დროის ძალიან მცირე მონაკვეთში წარიმართა. ქვეყანაში შექმნილი სოციალურ-ეკონომიკური ფონის გამო, არ არის პარადოქსული, რომ თავი ეჩინა ბევრ გაუთვალისწინებელ ხარვეზს.

გარდა იმისა, რომ ჩვენ ყველამ საკუთარ თავზე გამოვცადეთ ონლაინ სწავლების თავდაპირველი სირთულეები რაც მოითხოვდა სწრაფ ადაპტაციას მასთან, გასათვალისწინებელი იყო აგრეთვე ის რომ ქვეყნის ყველა რეგიონში არ იყო სათანადო ონლაინ წვდომა. ამიტომ მიგვაჩნია რომ ჩვენი ქვეყნის დაბალი ან საშუალო შემოსავლის მქონე მოსახლეობა ყველაზე მეტად დაზარალდა, რადგან ძირითადად ვერ ლეზულობს მაღალი ხარისხის ინტერნეტს, (განსაკუთრებით ეს ეხება მაღალმთიან რაიონებს) ან უბრალოდ, ვერ ახერხებს ინტერნეტ პაკეტის ყიდვას. ცალკე თემაა როცა ოჯახში რამდენიმე სტუდენტი ან მოსწავლეა და შესაბამისად დგება ერთზე მეტი კომპიუტერების საჭიროება სახლში.

პანდემიაზე საუბარი აზრთა სხვადასხვაობას იწვევს არა მარტო სტუდენტებს, არამედ ლექტორებს შორისაც. ყველა მათგანი აღნიშნავს, რომ როგორც სტუდენტები, ასევე ლექტორებიც

არ იყვნენ ამ ყველაფრისთვის როგორც ტექნიკურად, ასევე ფსიქოლოგიურად მზად. უარყოფით ფაქტორად იყო მიჩნეული, ის მცირე დრო, რომელიც მათ მოსამზადებლად ჰქონდათ. ჩემი აზრით, დროის სიმცირე შიშის შეგრძნების გამომწვევი იყო ამ ადამიანებში და ალბათ სწორედ ამიტომაც თვლიან, რომ აუდიტორიაში ბევრად უფრო პროდუქტიულები იყვნენ ვიდრე ონლაინ.

ასევე მნიშვნელოვან უარყოფით ფაქტორად თითქმის ყველა ლექტორმა მიიჩნია, სტუდენტების ჩართულობის შემცირება. ისინი აღნიშნავენ, რომ ონლაინ სწავლებისას, მიუხედავად იმისა, რომ სტუდენტების აკადემიური სურათი დიდად არ შეცვლილა, სტუდენტები მაინც დემოტივირებულები იყვნენ, ბევრი მათგანი სეროზულად ვერ აღიქვამდა სწავლების ამ მეთოდს. ვფიქრობ, აღნიშნული გამოწვეულია იმით, რომ რეალურად სტუდენტებს ამგვარი სწავლების მეთოდის გამოცდილება არ ჰქონიათ და შესაძლოა სწორედ ამიტომაც ვერ აღიქვამდნენ მას სეროზულად და ვერ აიგივებდნენ აუდიტორულ სწავლებასთან.

მნიშვნელოვანი და გასათვალისწინებელია, აგრეთვე თუ როგორ ხორციელდებოდა სწავლება იმ ფაკულტეტებისთვის, რომლებიც ძირითადად პრაქტიკულ საგნებს მოიაზრებდა, კონკრეტულად, საუბარია ქიმიური ინჟინერიის ბიოტექნოლოგიების ფაკულტეტზე. საინტერესო იყო საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტიდან მოწვეული ლექტორის აზრი, მან აღნიშნა, რომ მიუხედავად ძალიან მონდომებული სტუდენტებისა შეუძლებელი იყო კურსი პროდუქტიული ყოფილიყო, ვინაიდან ონლაინ სწავლება შეუძლებლად მიაჩნია კონკრეტული ფაკულტეტებისთვის, მათ შორის არქიტექტურისთვის. შეიძლება ითქვას, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის ლექტორს მეც ვეთანხმები, რადგანაც საგნები, რომლებიც პრაქტიკულ სამუშაოს ფარავს რთულია ონლაინ ასწავლო, იგივეს ამბობენ ასევე სხვა ქვეყნების გამოცდილებები.

ზოგიერთი ლექტორისაგან მთავარ დადებით ფაქტორად ძირითადად დრო დასახელდა, თუმცა იყო აზრთა სხვადასხვაობა და რამდენიმე ლექტორმა აღნიშნა, რომ მისთვის დროის მხრივ არაფერი შეცვლილა და რადგან ონლაინ სწავლება სხვაგვარი ლექციის ფორმატს მოითხოვდა, სწორედ ამიტომ მათ თითქმის ყველა ლექციის განახლება მოუწიათ, თუმცა დროის მენეჯმენტის მხრივ აუდიტორული სწავლება უფრო მოსახერხებელი იყო. ამასთანავე სამართლიანად აღნიშნეს ამ საკითხის დადებითი მხარეც: მათ მოუწიათ დაფიქრება თუ როგორ შეიძლებოდა გაეხადათ კონკრეტული საგანი სტუდენტებისთვის მეტად საინტერესო. ეს მამლევს იმის თქმის საშუალებას, რომ სწორედ ამიტომ კოვიდ 19 მა, შეიძლება ითქვას, დადებითად იმოქმედა ზოგიერთი საგნის პროდუქტიულობაზე.

მნიშვნელოვან დადებით ფაქტორად შეიძლება ჩაითვალოს ის, რომ სტუდენტები, რომლებიც აუდიტორიაში არ აქტიურობდნენ ონლაინ სწავლებისას მეტად გამოიჩინეს თავი, ამას სხვადასხვა მიზეზებით ხსნიან ლექტორები, ერთი ის, რომ ლოქდაუნის დროს სტუდენტები ძირითადად სახლში ისხდნენ და სწორედ ეს იყო სოციალიზაციის ერთადერთი საშუალება მათთვის და მეორე ის, რომ მათ მოახერხეს საკუთარი ინტერესების გადახარისხება, დაუთმეს მეტი დრო მეცადინეობას.

ასევე ერთ - ერთმა ლექტორმა აღნიშნა, რომ მთავარი უარყოფითი მხარე იყო სილაბუსების შეუსაბამობა ონლაინ ფორმატთან, ის ამაში მხოლოდ ერთ მხარეს არ ადანაშაულებს, ამბობს, რომ, როგორც უნივერსიტეტები, ასევე სამინისტრო და ლექტორებიც არ იყვნენ ამ ყველაფრისთვის მზად, მითუმეტეს არ ჰქონდათ მოსამზადებელი დრო, რამაც კიდევ უფრო მეტი ხარვეზი წარმოშვა. ჩემი აზრით, აღნიშნული სიტუაცია იმდენად უეცარი იყო ყველა დაინტერესებული

მხარესთვის რთულია კონკრეტულად რომელიმე სტრუქტურის დადანიშნულება, ბუნებრივია უკეთესი იქნებოდა განათლების სამინისტროს მეტი ჩართულობა ამ მიმართულებით, თუნდაც რეკომენდაციების სახით.

ასევე მნიშვნელოვან უარყოფით ფაქტორად თითქმის ყველა ლექტორმა მიიჩნია, სტუდენტების ჩართულობის შემცირება. ისინი აღნიშნავენ, რომ ონლაინ სწავლებისას, მიუხედავად იმისა, რომ სტუდენტების აკადემიური სურათი დიდად არ შეცვლილა, სტუდენტები მაინც დემოტივირებულნი იყვნენ, ბევრი მათგანი სერიოზულად ვერ აღიქვამდა სწავლების ამ მეთოდს. ვფიქრობ, აღნიშნული გამოწვეულია იმით, რომ რეალურად სტუდენტებს ამგვარი სწავლების მეთოდის გამოცდილება არ ჰქონიათ და შესაძლოა სწორედ ამიტომაც ვერ აღიქვამდნენ მას სერიოზულად და ვერ აიგივებდნენ აუდიტორულ სწავლებასთან.

მიუხედავად ბევრი უარყოფითისა ლექტორების უმეტესობამ აღნიშნა, რომ სწორედ იმ დროს, როდესაც მთელი მსოფლიო ერთ წერტილზე გაჩერდა და „დაპაუზდა“, ონლაინ სწავლებამ მათ მისცა შესაძლებლობა განათლებაც ერთ წერტილზე არ გაჩერებულიყო. ონლაინ სწავლების მთავარ დადებით მხარედ ჩემს მიერ გამოკითხული რამდენიმე ლექტორი მიიჩნევს, შედარებით ნაკლებ ხარჯს, იმ სტუდენტებისთვის, რომლებიც რეგიონში ცხოვრობენ, რადგან ამგვარი სწავლების ფორმატისას მათ შეუძლიათ ნაკლები დანახარჯით (იგულისხმება დედაქალაქში ბინის ქირაობა და ა.შ...) ისწავლონ. მეც ვფიქრობ, რომ ეს არის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი დადებითი ფაქტორი ონლაინ სწავლებისას, რადგან ბევრ სტუდენტს მიეცა შესაძლებლობა დაბრუნებულიყვნენ მშობლიურ ქალაქსა თუ სოფელში და იქედან დასწრებოდნენ ლექციებს, ზედმეტი დანახარჯების გარეშე.

რაც შეეხება სტუდენტების მხრიდან ონლაინ სწავლების დადებით და უარყოფით მხარეებს, როგორც უკვე აღვნიშნე სტუდენტები დადებით ფაქტორად დროს მიიჩნევენ. შემოძლია ბევრი ვისაუბრო უარყოფით ფაქტორებზე.

სტუდენტები უარყოფით მხარედ ასახელებენ იმას, რომ ხშირი იყო ტექნიკური პრობლემები, უწევდათ მუდმივად დამაბული ყოფნა, რადგან ზოგიერთ სტუდენტს რამდენიმეჯერ ჰქონდა შემთხვევა, როცა ელექტროენერჯის მიწოდება შეუფერხდა ან ინტერნეტი გაეთიშა და ა.შ. სწორედ აქ იკვეთება ტექნიკური პრობლემების კავშირი სტუდენტების კონცენტრაციაზე. სტუდენტების დიდი ნაწილი მნიშვნელოვან უარყოფით მხარედ ასახელებს იმასაც, რომ სწავლების ამ მეთოდმა ისინი ასოციალურები გახადა, აღარ იციან როგორ უნდა იურთიერთონ ადამიანებთან, ერთ-ერთი სტუდენტი ასევე აღნიშნავს, რომ იმდენად მიეჩვია ასე ყოფნას, მიუხედავად იმისა, რომ სწავლების ეს მეთოდი არ მოსწონს, მაინც სიამოვნებით დარჩებოდა ამ რეჟიმზე რადგანაც სერიოზული ფსიქოლოგიური მომზადება სჭირდება რომ ისევ აუდიტორიას დაუბრუნდეს

ასევე ნათლად ჩანს რომ დიდ უნივერსიტეტებს უფრო მეტი ხარვეზი ჰქონდა ონლაინ სწავლების მიმდინარეობისას, ბუნებრივია რაც უფრო მეტი სტუდენტი ყავს უნივერსიტეტს მით უფრო რთულია შესაბამისი რესურსების მობილიზება, რადგანაც მათ არ ჰყავდათ თუნდაც არც იმ რაოდენობის სწავლების მართვის დეპარტამენტის თანამშრომლები და ასევე არც შესაბამისი აიტი სამსახურის რესურსი.

საინტერესოა ის ფაქტი, რომ მიუხედავად მეტი თავისუფალი დროისა, ათი გამოკითხული სტუდენტიდან ცხრა სტუდენტისთვის მეცადინეობისთვის განკუთვნილი დრო იგივე დარჩა. რაც შეეხება განათლების ხარისხს, მიიღეს თუ არა სტუდენტებმა იგივე განათლების ხარისხი, რასაც აუდიტორიაში სწავლების დროს იღებდნენ, გამოკითხული სტუდენტებიდან ექვსი სტუდენტი

თვლის რომ ონლაინ სწავლებისას ბევრად დაბალი განათლების ხარისხი მიიღო ვიდრე უნდა მიეღო, ამას სტუდენტები მოტივაციის ნაკლებობით ხსნიან. დანარჩენი 4 სტუდენტი კი ფიქრობს, რომ დაახლოებით იგივე ხარისხის განათლება მიიღეს, როგორც ადრე იღებდნენ.

ამრიგად, შეიძლება ითქვას, რომ კოვიდ 19 ის პანდემიამ მნიშვნელოვანი გავლენა იქონია სტუდენტთა მოტივაციაზე, ისინი მეტად გაზარმაცდნენ, ნაკლებად პუნქტუალურები და კონცენტრირებულნი გახდნენ.

რაც შეეხება იმას, თუ რას ფიქრობენ სტუდენტები სამომავლოდ სწავლების ამ მეთოდის დანერგვაზე, გამოკითხული 10 სტუდენტიდან 8 სტუდენტი ემხრობა სწავლების ჰიბრიდულ მეთოდს, ხოლო 2 სტუდენტი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტიდან და თბილისის სამხატვრო აკადემიიდან ფიქრობს რომ მათ ფაკულტეტზე შეუძლებელია ონლაინ განათლების მიღება ამიტომ სამომავლოდ სწავლების ამ მეთოდს არ მიესალმებიან.

კონკრეტულად ონლაინ სწავლების შეფასებისას უნდა აღინიშნოს ერთი რამ :

მიუხედავად იმისა , რომ კოვიდ - პანდემიის ფონზე შესაძლოა ვერ მოხერხდა იგივე ხარისხის განათლების მიღება როგორც აუდიტორიაში სწავლებისას იღებდნენ სტუდენტები, მაგრამ სწორედ იმ დროს, როდესაც მთელი მსოფლიო ერთ წერტილზე გაჩერდა და „დაპაუზდა“, ონლაინ სწავლებამ მათ მისცა შესაძლებლობა განათლებაც ერთ წერტილზე არ გაჩერებულიყო.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. საქართველოს განათლების, მ. კ. (2020 წლის 11 09). Covid-19 და განათლება. 2021 წლის 12 მაისი, საქართველოს განათლების, მეცნიერების კულტურისა და სპორტის სამინისტრო: <http://mes.gov.ge/content.php?lang=geo&id=11037>;
2. Almeida, F., & Monteiro, J. (2021). The challenges of assessing and evaluating the students at distance. *Journal of Online Higher Education*, 3-8;
3. Bakakuri, T. (2020). *Online Teaching & Learning in Georgia: Main Trends and Needs*. Tbilisi: National Center For Educational Quality Enhancement;
4. Khalit1, F. M. (2020). Challenges of remote assessment in higher education in the context of COVID-19: a case study of Middle. *Educational Assessment, Evaluation and Accountability.*, 13-16;
5. Mishraa, L., Gupta, T., & Shree, A. (2020). Online teaching-learning in higher education during lockdown period of COVID-19 pandemic. *International Journal of Educational Research Open*, 4-6;
6. Obiageri Bridget Azubuike, O. B., Adegboye, O., & Quadri, H. (2020). Who gets to learn in a pandemic? Exploring the digital divide in remote learning during the COVID-19 pandemic in Nigeria. *International Journal of Educational Research Open*, 4-7;
7. Ouajdouni, A., Chafik, K., & Boubker, O. (2021). Measuring e-learning systems success: Data from students of higher education institutions. *ELSEVIER*, 3-7;
8. Ripoll, V., Ojer, M. G., & Calzada, J. (2021). Teaching chemical engineering to biotechnology students in the time of COVID-19: Assessment of the adaptation to digitalization. *Education for Chemical Engineers*, 6-10;
9. საქართველოს განათლების, მ. კ. (2020 წლის 11 09). Covid-19 და განათლება. მოპოვებული 2021 წლის 12 მაისი, საქართველოს განათლების, მეცნიერების კულტურისა და სპორტის სამინისტრო: <http://mes.gov.ge/content.php?lang=geo&id=11037>.

COVID - andemic and online training

Maggie Mandaria¹ , Nano Gagloeva²

¹Free Academy of Tbilisi Affiliated Professor

²GIPA - Institute of Public Affairs Student

Abstract

As we know, 2020 and 2021 have been tough two years of quarantine and social distancing which were caused by the covid-19, also known as corona virus. And in order to prevent the spreading of the virus, we had to continue studying online. It's been a whole year since everybody got used to online studying. That is why everybody thinks that

Online learning is just as challenging, insightful, and thought-provoking as classroom-based learning – you will cover the same content, taught by the same instructors. With distance learning, you save on various costs like fuel, books, and many more. Distance learning programs are self-paced, they can provide you the chance to complete your study in less time and it cost lower educational costs.

On the other hand, online learning has many disadvantages too. For example- lack of social interaction. It's a different kind of feeling when you interact with someone, have a conversation with them, as some say communication is the key, but with online studying there's no social interactions. It's also kind of depressing, sitting in room alone, staring at the screen and not interacting with anybody at all. No social interaction causes the loss of motivation. In distance learning, learners do not need to attain classroom physically. They are isolated and therefore they are not able to get some sort of interaction with their other fellows in the course. While in the traditional method of learning, the learners get the opportunity to have an environment which gives them the challenge to perform better. In distance learning, these all factors are not available and can be not favorable for many students. Also, some students do not have access to computers or wi-fi and that's a huge disadvantage for them. Students may not have a quiet space to work, which many need in order to concentrate, stay on task.

So, in conclusion an online mode of study is a fusion of technology and education. It indicates how well an education system can take advantage of new technology and strive for growth and improvement, however it also has many disadvantages and such as lack of internet connection, access to computers or technology in general.

Keywords: pandemic, COVID - 19, coronavirus, education system, online learning.